

Sygn. akt VI U 1322/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: J. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 7 maja 2015r., znak: (...)

w sprawie: J. Ł.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2015r. do 31 marca 2018r.,

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn.akt VIU 1322/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 16 lutego 2015 roku, odmówił przyznania wnioskodawcy J. Ł. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, od 1 kwietnia 2015 roku.

[**ubezpieczony** 00:05:14.196]

[**ns** 00:05:14.196] Sędzio, to odmówione jest?

[**Przewodniczący** 00:05:16.547] Proszę Pana, Sąd podaje ustne, wygłasza ustnie uzasadnienie wyroku. Wyrok został ogłoszony, rentę Pan dostał, teraz Sąd relacjonuje, co się w sprawie działo, tak? Od początku.

[**ubezpieczony** 00:05:31.577] Dobrze, dziękuję.

[**Przewodniczący** 00:05:33.445] Tak, że proszę się nie niepokoić, rentę Pan dostał, zgodnie z wyrokiem, który Sąd ogłosił. Na okres od 1 kwietnia 2015 roku do 31 marca 2018 roku. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 27 kwietnia 2015 roku, w którym komisja ta ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony J. Ł., domagając się uchylecia zaskarżonej decyzji, a na rozprawie sprecyzował swoje stanowisko procesowe, dom..., wskazując, iż domaga się zmiany zaskarżonej decyzji, poprzez przyznanie mu prawa do renty. Zakład Ubezpieczeń Społecz..., w uzasadnieniu odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w uzasadnieniu odwołania powód wskazywał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych

odmówił mu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, zmieniając tym samym wcześniejszą decyzję, przyznającą rentę. W orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS z dnia 27 kwietnia 2015 roku lekarz orzecznik wskazał bowiem, że ubezpieczony nie jest czę..., niezdolny do pracy. Ubezpieczony wskazywał, że nie wie na jakiej postawie lekarz psychiatra, do którego, u którego się leczy twierdzi, że jestem całkowicie zdolny, niezdolny do pracy, nadając się na leczenie szpitalne, nie jestem w stanie podjąć żadnej pracy. Wobec powyższego wnoszę o przeprowa..., ubezpieczony wnosił o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów i neurologów. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje: ubezpieczony J. Ł., urodzony (...), był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 15 lutego 2011 roku do 31 marca 2015 roku. W dniu 16 lutego 2015 roku złożył wniosek o rentę, o przyznanie renty na dalszy okres. Orzeczeniem z dnia 23 marca 2015 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy do 31 marca 2018 roku. W wyniku wniesienia zarzutu wadliwości co do tego orzeczenia, orzekła w sprawie komisja lekarska ZUS, która w orzeczeniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stanowiło podstawę do wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji. Na podstawie świadectw pracy zebranych w aktach organu rentowego Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 2 maja 1979 do 29 lutego 1992 roku pracował w Kombinacie (...) w Zakładzie Rolnym (...), jako pracownik produkcji roślinnej, następnie pracował do 2011 roku, do czasu przejścia na rentę w Gospodarstwie Rolnym (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, także jako pracownik produkcji roślinnej. W wywiadzie zawodowym jego praca była określana jako samodzielna, średniociężka, z przewagą wysiłku fizycznego, polegała na wyrzucaniu obornika, zadawania paszy zwierzętom, charakteryzowała się zmiennym mikroklimatem, wilgocią i pyłami. Wywiad zawodowy, karta 24, 25 akt sprawy. W dniu 8 października..., 24, 25 akt organu rentowego. W dniu 8 października 2015 roku (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. orzekł wobec ubezpieczonego umiarkowany stopień niepełnosprawności do 31 marca 2018 roku, karta 18 akt organu rentowego. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego, opartego na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych, psychiatry, psychologa klinicznego, specjalisty medycyny przemysłowej i internisty reumatologa. Biegli sądowi w opinii z dnia 4 marca 2016 roku, karta od 13 - 16 akt sprawy, rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenia: zaburzenia nastroju o złożonym podłożu, osobowość zaburzona, nadciśnienie tętnicze i otyłość. Na podstawie przeprowadzonych badań sądowo - lekarskich oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną, znajdującą się w aktach sprawy, usta..., biegli sądowi ustalili, że badany utracił w znacznym stopniu zdolność do wykonywania zatrudnienia, zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji i jest nadal częściowo niezdolny do pracy okresowo do 31 marca 2018 roku. Biegli sądowi wskazali w opinii, iż ubez..., u ubezpieczonego występują zaburzenia wskazane w rozpoznaniu. Przebieg tych zaburzeń ma charakter przewlekły, w czasie ulegało natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Biegli sądowi, biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń u badanego, nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia, stwierdzili, że pomimo systematycznego leczenia nie osiągnięto stabilnej poprawy funkcjonowania. Obecnie badany przejawia przede wszystkim zaburzenia w sferze afektywno - behawioralnej. Obserwujemy, obserwuje się trwale deficyty poznawcze oraz objawy zaburzeń nastroju. Powodują one znaczne trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. W aktualnej ocenie klinicznej zdaniem biegłych sądowych, wszystkie obserwowane funkcje intelektualne badanego poziomem oscylują wokół wartości znacznie niższych, niż przeciętne. Badany bardzo słabo posługuje się zasobami intelektualnymi. W ocenie klinicznej szczególnie osłabione są u niego funkcje wykonawcze, które są najbardziej istotne z punktu widzenia pragmatycznych aspektów życia codziennego, a w szczególności złożonej aktywności, jak praca zawodowa. Stan psychiczny i funkcjonowanie życiowe badanego determinują zarówno słabe wykorzystanie zasobów intelektualnych, osłabienie funkcji poznawczych, jak również zaburzenia w obszarze motywacyjno - dążeńowym, które ukierunkowują zachowanie na cel. Badanemu brak jest pomysłowości i plastyczności umysłowo - przystosowawczej programów działania. Jeśli chodzi o wymogi i zadania wybiegające poza jej powtarzalne schematy, sytuacje nowe, zmienne, nawet z nieznaczną korektą, a to powoduje, że jest bar..., mało samodzielny i niezaradny. Jakkolwiek odstępstwa generują u niego silny dyskomfort, jakiegokolwiek odstępstwa generują u niego silny dyskomfort, lęk i poczucie bezradności z wycofaniem, ucieczką, są to tak zwane zachowania dezadaptacyjne. Badany wymaga, zdaniem biegłych sądowych programowania z zewnątrz i stałego podtrzymywania motywacji, co wynika zarówno ze wskazanych ograniczeń natury poznawczej, jak i zaburzeń osobowości, typ

zależny. Zdaniem biegłych sądowych, współwystępowanie wyżej wymienionych deficytów powoduje u badanego istotne osłabienie zdolności przystosowania społecznego, zgodnego ze standardami oczekiwanymi dla wieku, w szczególności w zakresie takich obszarów, jak na przykład odpowiedzialność, komunikowanie się, w szczególności w zakresie takich obszarów, jak odpowiedzialność, komunikowanie się, umiejętności społeczne, systematyczne wypełnianie codziennych czynności, samodzielność i samokontrola. Ubezpieczony nie posiada kompetencji w zakresie podejmowania decyzji, przestrzegania ustalonego planu działania, umiejętności rozwiązywania problemów. Nie jest też w stanie wywiązywać się systematycznie z powierzonych obowiązków, przyjmować wskazówek i uwag, czy stosować się do harmonogramu zajęć, doskonalić kompetencji zawodowych i funkcjonować w warunkach współpracy z innymi.

[**koniec części** 00:16:00.999] GXC659812_02

[**Przewodniczący** 00:16:01.799] Sąd nie jest zdolny zdaniem biegłych sądowych do utrzymania zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Biegli sądowi nie zgodzili się z opinią komisji lekarskiej ZUS z dnia 27 kwietnia 2015 roku, która uznała, że badany jest zdolny do pracy. Oceniając stopień niezdolności do pracy biegli sądowi uwzględnili rodzaj zaburzenia, nasilenie objawów, przebieg choroby, rokowanie, wpływ ograniczonych zdolności kompensacyjnych na możliwość podjęcia zatrudnienia na ogólnym rynku pracy zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym. Zdaniem biegłych sądowych badany nie jest w stanie sprostać oczekiwaniom otwartego rynku pracy. Nie jest bowiem zdolny do wygenerowania ani motywacji typu poznawczego, ani emocjonalno - dążeniowego, która gwarantowałaby realizację planu celowej aktywności złożonej jaką jest praca zawodowa. Możliwości w zakresie funkcjonowania społecznego badanego uwzględnione zostały w orzeczeniu z dnia 8 października 2015 roku wydanym przez (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B.. W orzeczeniu tym badany został zakwalifikowany do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 31 października 2008 roku kod 02P. Zdaniem biegłych sądowych podjęcie takiej decyzji orzeczniczej wskazuje na ograniczone możliwości funkcjonowania badanego w środowisku ze względu na występujące u niego deficyty i zmniejszone zdolności przystosowawcze. Wskazania dotyczące rehabilitacji zawodowej obejmują możliwość zatrudnienia na rynku chronionym. Badany wymaga dalszego leczenia w celu zapewnienia efektywnej długotrwałej poprawy. W związku z tym biegli sądowi stwierdzili, iż ubezpieczony utracił w znacznym stopniu zdolność do wykonywania zatrudnienia zgodnego z poziomem posiadanych kwalifikacji i jest nadal częściowo niezdolny do pracy okresowo do 31 marca 2018 roku. Jednocześnie biegli sądowi zgodzili się z opinią lekarza orzecznika ZUS z 23 marca 2015 roku. Zastrzeżenia do tej opinii zgłosił w piśmie procesowym z dnia 8 czerwca 2016 roku karta 32 pełnomocnik organu rentowego. Powołując się na stanowisko przewodniczącego komisji lekarskich ZUS organ rentowy wskazał, że nie akceptuje opinii biegłych o częściowej niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazywał, że ubezpieczony w wykształceniu podstawowym masowym iloraz inteligencji równy 89, MMST równe 25 bez cech ostrej psychopatologii może wykonywać proste prace fizyczne zgodne z posiadanym wykształceniem. Zdaniem organu rentowego ubezpieczony badany przez komisję lekarską ZUS w dniu 27 kwietnia 2015 roku bez konieczności hospitalizacji psychiatrycznej, funkcjonuje bez konieczności hospitalizacji psychiatrycznej po lutym 2013 roku. Nie przedstawił dokumentacji świadczącej o kontynuacji leczenia w poradni zdrowia psychicznego. W trakcie badania przez komisję kontakt słowny, logiczny, zachowanie spokojne, orientacja prawidłowa co potwierdziło brak długotrwałej niezdolności do pracy. W związku z tym organ rentowy wnosil o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych a po uprzednim zapoznaniu się z zastrzeżeniami, po uprzednim zapoznaniu się z zastrzeżeniami a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie odwołania. W ocenie Sądu Okręgowego opinia biegłych sądowych stanowiła wystarczającą podstawę do wydania w sprawie merytorycznego rozstrzygnięcia i to bez potrzeby kontynuowania postępowania dowodowego. Opinia biegłych sądowych w sposób bardzo szczegółowy, obszerny zgodnie z posiadaną przez biegłych sądowych wiedzą, wiedzę medyczną opisała stan zdrowia ubezpieczonego. Biegli sądowi przedstawili logiczne i przekonujące argumenty dlatego uznali, iż ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. Przyczyną stwierdzonej częściowej niezdolności do pracy były schorzenia dotyczące stanu psychicznego ubezpieczonego, w których występowały zaburzenia nastroju o złożonym podłożu oraz osobowość zaburzona. Biegli w ocenie Sądu Okręgowego argumenty biegłych sądowych były na tyle obszerne i szczegółowe, iż nie ma potrzeby aby w tym miejscu ponownie je przywoływać. Jedynie wskazać należy na szczegółowy opis osobowości ubezpieczonego, która zdaniem biegłych wyklucza możliwość funkcjonowania i wykonywania zatrudnienia przez niego na otwartym rynku pracy. Zastrzeżenia biegłych sądowych zupełnie pomijały istotne argumenty natury medycznej przedstawione przez biegłych sądowych w opinii bie..., pisemnej. Natomiast argumenty przedstawione w piśmie z 8 czerwca 2016 roku były zwykłą polemiką

z ustaleniami biegłych sądowych z ich argumentami natury medycznej i wnioskami końcowymi. Wskazać należy, iż biegli sądowi stwierdzili częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego co nie wyklucza możliwości wykonywania prostych prac fizycznych przez ubezpieczonego w ramach zachowanej także częściowo zdolności do pracy. W związku z tym Sąd Okręgowy nie widział potrzeby kontynuowania postępowania dowodo..., dowodowego a na podstawie dyrektyw oceny materiału dowodowego są wskazane w artykule 233 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy nie widział konieczności kontynuowania postępowania dowodowego tym bardziej, że opinia biegłych miała w ocenie Sądu taką moc dowodową i wiarygodność, iż pozwalała na dokonania istotnego dla rozstrzygnięcia sporu ustalenia zgodnie, z którym ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy w okresie wskazanym w punkcie pierwszym wyroku i orzeczonym przez biegłych sądowych. Wskazać należy, iż zgodnie z artykułem 57 ustępem 1 Ustawy z dnia 13..., Ustawy z dnia 17 grudnia 1988 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2016 roku, pozycja 887 z późniejszymi zmianami renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w punkcie 3 ustępu 1 artykułu 57 ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Artykuł 12 i 13 powołanej ustawy wskazują z kolei, iż niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie z artykułem 13 ustępem 1 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się, po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji. Po drugie możliwość wykonywania dotychczasowych, dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. W przypadku gdy osoba spełnia warunki wskazane przed chwilą do nabycia prawa do renty a niezdolność do pracy ma charakter okresowy zgodnie z artykułem 59 ustępem 1 punktem 2 przysługuje renta okresowa. Biegli sądowi przy sporządzaniu opinii w ocenie Sądu Okręgowego wzięli pod uwagę powyższe wszystkie kryteria orzecznicze co do kwestii oceny niezdolności do pracy ubezpieczonego. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 wyroku. W punkcie drugim wyroku Sąd stwierdził odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Z akt sprawy wynikało, iż biegli sądowi dysponowali tym samym materiałem orzeczniczym, który pozostawał w dyspozycji organów orzeczniczych ZUS. W tej sytuacji za wadliwe w sensie obiektywnym orzeczenie komisji lekarskiej ZUS na podstawie, której wydano zaskarżoną decyzję organ rentowy ponosi odpowiedzialność, o której mowa w artykule 118 ustępie 1 A ustawy emerytalno - rentowej. Na tym wygłosze.

]